GS 489

Trenne nya och utmärkt wackra

Wisor.

Den Första:

Korporal Stolts,

som blef arkebuserad på Ayrwalla hed.

Den Andra:

Herden Fingal.

Den Tredje:

Kors på Idas graf.

WORÅS, C. G. Rydin, 1854.

Den gamla ej widare sagt någonting,
se'n Anna han gifwit begäfning och ring;
men nog hon förut kärat mot det ändå,
tajt han i sin "klokskap" ej aktat derpå.

"Jo, hon skulle trå efter fältwäbeln nu,
"och bara af högfärd att kallas for fru!
"Nej, jag känner rosen min bättre ändå . . .
"att mig hon hor till, kan jag sätta mig på!"

For Stolts och hans jänta det redan lyst ut
och bröllopet skulle, när mötet war slut,
till midsommar firas med bloßande ståt;
och harom i samspråk de nu följdes åt.

Ett bößhåll från wägen soldat-torpet låg . .
Det torpet stod jemt för små gluttarnes häg:
mor Stolts gjorde konstiga tuppar af garn
och kunde så wackra "passasher" för barn.

Och sot-apeln reste sig grenig och hög
wid gafweln, dit humlegårdssnarjer sig smög.
Af pingstliljor stod det wid dörr'n en rabatt,
och Westgötha wapen wid tak-listen satt.

Hit ställde trolofwade paret sin gång.
På avstånd ljod gamla-mors gnolande sång:
hon sjong på en psalm-wers med andeligt sinn',
och tankte på son sin — när just han steg in.

"Gud signe dig, barn . . . Men, hwad är det jag ser?
"Jo, Anna — kontant . . . Nå, så sätt er då ner!

Han drog henne ner i det gröna
Att njuta den älskades tröst;
Tätt wid den älskade sköna
Hörde han foglarnas röst.

Kinder mot kinder de brunno,
Fingal gaf flickan en kyß;
Wredgad hon hastigt sig wände
Och ensam han stod der som nyß.

Femton år ensam han hodde
Lugn i sin sorgfria själ;
I sin förtjusning han sade:
"Himlen will Fingal så wäl."

Rysligt han drar af sitt galler
Sin båge och modigt den för,
Spänner och skjuter — och faller;
Blickar mot himlen och dör.

Emot hafwets bryn,
Rysligt åskan knallar,
Blixten delar skyn;
Skepp förlöres,
Nödrop höres,
Wraken slungas emot land,
Och af wågen föres
Mången frälst till strand.

Af förtwiflan slagen,
Ida såg sin far;
Redan skumt for dagen
Gubbens öga war:
"Snart minuten
Är förfluten:
Döden redan kallar mig; —
"Alfreds tro är bruten,
"Han har swikit dig."

Nu sin hand hon lade,
I sin dotters hand;
Ett farwäl han sade,
Drog till fridens land.
Döden swingar,
Mörka wingar
Nu ett hemsk, ett smärtans ljud,
Samma engel bringar
Idas själ till Gud.

"Kors, nu ffall wäl mänen ett yle-fae bli,
"Ytar inte mamfell finastar fiamwor förbi!
"Ytt Gretefe ej gå genom bön, förtäna han
"jar gumman farwäl, neq jag tänke minfann,
"och tack ffall du ha . . Ytten ie, det ter jag nytt
"att nu blir ter angtigt och ifa fom ffi!"

"Ytb, Fruut, mor: j Fänner ju grannfiga wal
"at ja bäller å er af hela mun ijäl!
"Ock Ytnna fir ill er — och tro mina ord;
"att rarare fongatinna allbrig ar ipore!"

"Gub aftre iå wore" — och gumman ffi roa
en ländjam prig ffuug på den fuck, fom hon drog —
"Ytten du, Ytnna, det ma du ha i big ändå
"att rarare man har du ej funnat iå!

"Et ter ja att allbrig han gjort mig för nåt —
"ej tiica nu bara, hur fäcfig han at . . .
"Yå nå, fara Ytnna, det alle fan bli acer,
"nar wal infor preffen hwarandra j fäct!"

"Ja ware!" infoll Ytnnan, och flog å en Fnur
på fiifesbuffs-bucker hon nu wille ut.
"Ä ter, mor, att allbrig ja illa har ment . .
"Ytten, Ytredrif, ja rade att du fommer for fent"

Ytn ätlige Gretefe fade gumman farwäl
och gå å tillbaka, med froloeftull ijal,
att ätter med trappen marfhera ätlad;
och Ytnna war odäfi fortrafig och glad.

Wadde beferiab fräfn qwaden,
Ginnal en herde å om.

Gick han wid bäcken den flara,
Ä att inwid liiserna bäbe,
Ytbetiden för honom tycke wara
Ytlert uri faräfen flaob.

Han iåg en morgon wid irromnen
Yrdagen fom iåg ber och bab;
Ytom fom en engel i drömmen,
Ytom ijeliiva gaibjen å gläb.

Tyll fom en wandrande fiierna,
Ytfon fom en Gub i fin drom,
Ytjuf fom en eftiiftens tarna,
Ytom fiefiiva iiiver å om.

Ytinnal gick med till den ffona
Ytantar förtroflat deß hand,
Ytrog henne upp i det grona,
Ytatt wid den fwafärnde ffrom.

"Ä ädafte flicka," han fäte,
"Ytä hwem har fort dig till mig
"Ytort dig till Ytinnal den gläde,
"Ytu allbrig ffall ffiiyna fiän dig."

Ytyffiar den fwarande ersten.
"Ytinnal! å ländjer ifrån mig,
"Ytg ja ar ingen berömma,
"Ytinnal du fan ej fä mig" —

Korpral Stolts.

Sjunges som: Det lyser ett bloß både höst och wår,
hwar ewiga gräll, hwart ewiga år.

eller: I torpstugans skymning satt nöden så blek
och skrämde små barnen i Julqwäl-lens lek.

På wägen, som leder till Warola by,
steg dammet i ringlar mot himmelens sky;
och pittrapens löf jemte blommor och strå
wid tikena waggade tunga och grå.

Beväringen kom. Och i spetsen gick främst
den spräcklige trumslagarn . . han war förnämst . .
Men fär-skocken ängsligt till fötterna tog
wid första signal, som på trumman han slog.

"Det är", tänkte barnen med undran så full,
"bestämdt generalen med trumma af gull!"
Den sken ju mot solens förgyllande ljus
så klart såsom torntruppen sken på guds-hus.

"Ack, Stoltsen är med — och munderingen på . .
"nej, kors, se hur grann!" ropte glädtigt de små.

Snart från bleka linden,
Blomman wek sin kos;
Så af Scirocs winden
Härjas sodrens ros.
Tårfullt öga,
Mot det höga
Fäfängt följde hjertas bön.
Trohet bätar föga:
Sweket blir deß lön.

Enda dotterns smärta,
Lär den gamles bröst,
Och deß fadershjerta,
Skyndar att ge tröst:
"Gråt ej Ida!
"Till din sida
"Snart jag Alfred återför;
"Blott för dig jag wida
"Bort en wallfart gör."

Ida gick wid stranden
Lik en enslig hamn,
Ritade i janden
Mänget älskadt namn.
Morgondimma,
Middagstimma,
Suckande hon andas här,
Månans bleka strimma
Finner henne der.

Skyhögt wågen swallar,

Kors på Idas graf.

Moßbelupen hydda,
Står wid Hecias fot;
Höga granar skydda
Den mot stormens hot:
Men derinne, —
Sorgsna minne! —
Lifwets storm en ros bröt af.
An wid strand wi finne,
Kors på Idas graf.

Alfred skön som wåren,
Drog till fjerran land;
Blek, med rifna hären,
Ida gret wid strand:
"Gå att strida,
"Glöm ej Ida,
"Hennes ömhet, hennes tro!
"Soraligt skall hon bida
"Återkomstens ro!

Året slöt sin bana
Trenne gånger om,
Saknad blef en wana,
Ingen Alfred kom;
Stackars Ida,
Wan att lida,
Döljde smärtan för sin far;
Kraft att ensam strida,
Hennes hjerta har.

Och ankor och gäß satte benen i gång,
en flaxande för-trupp med skriande sång.

På planen wid dammen, der snöplogen står,
skrek löjtnanten: halt! Och till winklar och wrår
den modiga swärmen i krigare-skick
på jättorna skör mången tändande blick.

Här skulle från marschen man rasta en stund —
och bykrogen öppnade swicka och sprund.
De torstande goßarne swängde sig käckt
med nummeren på hatten i ståtlig respekt

Och Stols, en korpral, liret brunstekt på hyn
och wacker och lång, stallde kojan från byn;
till sästmön han flög på tre qwarts permission:
hon bodde helt nära hans torp der på mon.

Men knappt han till smedjan wid korswägen hann,
än Anna kom springande, utstyrd och grann:
hon skulle kantänka på goßarne se
och Fredrik en "släng-köß" åtminstone ge.

"Halt, stanna!" skrek Stols, och belåten och warm
han slog omkring flickungens midja sin arm;
och mildt, såsom asparnes windstilla lek,
gaf hjertat sig luft i hans språkande smek.

Och hett brände solen, men hetare dock
brann kärlekens glöd under krigsmannens rock . .
"Nej höger-om wänder er: Anna, jag tror
att än jag kan hinna en titt in till mor!"

"Ud mer, du mitt fedter, om jag Fan ifå ur
"att blöa och wånta ville mörst tar ljus —
"nog får du mal Fomma och der belja på?
"Jag lofwar dig, tös, att du rollar ffall få!"

"I plingl, ja . om bara du berätt dig rätt!
och Anna ilanf från bonom, hal jom en al.
Il mardh Ffralle tummun. Beräwarinjen gick —
men Stolts fåg ej blicken, jom fattwabeln fick.

Och foljande morgon, när foten fick opp
ur tjäbarne fjetle i tallarnes topp
ur det af wallhörnens tonande frojd,
drog truppen framåt öfwer Sillingens höjd.

Från jolja Flipporna wårflöden rann
och dagen i bulfarne gnillrande brann,
och gofjarne jöngo bland fjallen på galle:
"Kärl Johan beordrat oß, broder, i falt!"

Men der regementet, jom fordjombagg tid
tog in uti berget för fominande ffrid,
helt fäfert ej fande fignalen igen:
der lofwer der ofördd till domedag än.

Nar langre der fram emot mildbaken led,
då rydde in uppå Sjrmalla bed;
och höare flog hjertat, när i en fefund
de finoiwta latten framglänfte i rund.

Det blef det bedt annat, hwar ewiga dag,
an finda och gå efter eget behag:
nu hollog de warma i jemn exercis,

wid lifwets forwandling till lumrande frid.

Men tummorna hwirfläde. Trupp efter trupp
pluttomwid från dessen marfjöcrade upp,
forminerande fjrdant mot flogsbunganeng bryn,
en lefwande muur med forgyllning af lfyn.

Och tråden och fullarne runnt der omfring
beflädde af folfjärrans brofiga ring.
Och 2linna — fanhdna bland mangden hon war
och flod ibland gofjarne fimpdad och rar

Ser fom bellgavenen. Hand find war mal blef,
men ungdomens flyrfa i döden ej fwef.
Hyrarefläbb emellan parturen han gid
med flaflga flag och med fvimodig blick.

Kommando-ord lydde: "Gå axel arewar!"
Och leorna rattades langre i far,
nar Stolts inom oppnade fryfanten fom —
och fudande wande fig folfjärran om.

Hand dödsdom war upplaft. Och folfräslen foll
med frid på hand anlet, jom annu behöll
fin manlfja kaffhet, der redo han flod
att offra åt jorden fitt liftswarna blod.

"Farwäl, kammerater! Ser mig blef det fort:
"nu ffilfe jag ifrån er, beredd att gå bort.
"Jag rad fä, i gofjar, af hela min fjal
"for treget kamratlfap . . . och nu så farwäl!"

Och fäfängt en hwar fökte hamma den tår,

att tåra fig greppen på alla jlagd wid.

Men fjodagen rogo de ffaban igen:
— den fräsenman ej duger, jom ej har en wan —
från Wärnhem och Wäing Fomma jamtcoma då
i latrika flodar och helfade på.

Och plötslt war nu time. Till Stolts en kamrat
fortfunnande kom: "Se fä, fram mico tadfrat:
"nu har du din tös bat — i wäder fompant
"jag jag henne nyß fno finurligt forbi."

"Kors, fäger du det!" Och mico wafnande mod
flog Stolts ifrån banken, der tanfftull han flod
och få hurn sofjarne, mannagant i ring,
med flidorna fvangde fig lustigt omfring.

"Jag wilje min tös ffille Fomma ändå —
"men hwart hon tar wägen, jag fan ej forffå!"
Och hur han än fökte i wrinflar och wrår,
fand ej efter Anna der ringafle fjär.

"I fattwabelns rät? Nej, det wet jag förwist!
Men Stolts tracke in — och en ijn han der fåg:
hand faftmo i famnen på fattwabeln låg.

"Jafå, du!" för Stolts med förfärande röst,
fom ifande fyldo den trolofas bröst.